

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА НАСЕЛЕННЯМ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА

Ізбаш К. С., Домброван Н. В.

Статтю присвячено дослідженню нормативно-правового забезпечення взаємодії Національної поліції України з громадськістю та населенням на засадах партнерства. Здійснено аналіз сучасних наукових праць щодо взаємодії правоохоронних органів із населенням та громадськістю. Аргументовано, що взаємодія Національної поліції з громадськістю є одним із напрямів діяльності органів та підрозділів Національної поліції України, який отримав своє законодавче закріплення. Проаналізовано нормативно-правову основу взаємодії Національної поліції України з громадськістю та населенням.

Установлено, що принцип взаємодії поліції з населенням на засадах партнерства» полягає у тому, що: між поліцією та населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями відбувається взаємодія на засадах тісної співпраці та взаємодії; планування службової діяльності органів і підрозділів поліції здійснюється з урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад із метою визначення причин та умов вчинення правопорушень; основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції є рівень довіри населення до поліції.

Звернено увагу, що взаємодія поліції та громадськості відбувається шляхом підготовки та виконання спільних проєктів, програм і заходів для задоволення потреб населення та поліпшення ефективності виконання поліцією покладених на неї завдань. Визначено, що поліція у своїй діяльності здійснює правове виховання громадян, пропагує правові знання в освітніх закладах, засобах масової інформації та у видавничій діяльності.

Проаналізовано діяльність сумісних проєктів: «Ластівка» (започатковано громадською організацією «Фонд довіри» за сприяння Програми розвитку ООН), «Безпечний будинок», «Шкільний офіцер поліції», «Поліна» та «Сусідська варта».

Доведено, що застосування поліцією сучасних методів у співпраці з громадськістю спрямоване на виявлення причин та умов, які сприяють вчиненню правопорушень, із метою підвищення результативності та ефективності здійснення такої діяльності.

Ключові слова: Національна поліція, правове забезпечення, закон, громадськість, населення, територіальна громада, партнерство, правопорушення.

Izbash K. S., Dombrovan N. V. Regulatory and legal support for the interaction of the National Police of Ukraine with the public and the population on a partnership basis

The article is devoted to the study of regulatory and legal support for the interaction of the National Police of Ukraine with the public and the population on a partnership basis. An analysis of modern scientific papers on the interaction of law enforcement agencies with the public and the public. It is argued that the interaction of the National Police with the public is one of the areas in the activities of bodies and departments of the National Police of Ukraine, which has received its legislative enshrinement. The normative-legal basis of interaction of the National Police of Ukraine with the public and the population is analyzed.

It is established that the principle of interaction of the police with the population on the basis of partnership "is that: between the police and the population, territorial communities and public associations there is interaction on the basis of close cooperation and interaction; planning of official activity of bodies and divisions of police is carried out taking into account specifics of region and problems of territorial communities for the purpose of definition of the reasons and conditions of commission of offenses; The main criterion for assessing the effectiveness of police bodies and units is the level of public confidence in the police.

It is noted that the interaction between the police and the public is through the preparation and implementation of joint projects, programs and activities to meet the needs of the population and improve the efficiency of the police. It is determined that the police in their activities provide legal education to citizens, promote legal knowledge in educational institutions, the media and in publishing.

The activities of joint projects were analyzed: «Swallow» (founded by the NGO «Trust Fund» with the assistance of the UN Development Program), «Safe House»; «School Police Officer»; «Polina» and «Neighbor's Guard».

It is proved that the use of modern methods by the police in cooperation with the public is aimed at identifying the causes and conditions that contribute to the commission of offenses in order to increase the effectiveness and efficiency of such activities.

Key words: National police, legal support, law, public, population, territorial community, partnership, delinquency.

Постановка проблеми та її актуальність.

У цей надзвичайно складний час для нашої держави правоохоронні органи покликані віддано і чесно слугувати суспільству і державі. Діяльність Національної поліції України, що пройшла реформування і нині виконує головну функцію в державі щодо захисту прав і свобод людини і громадянина, зумовлює актуальність розкриття питання взаємодії поліції та суспільства, оскільки поліція для ефективного виконання своїх функцій має підтримувати зв'язок та співпрацювати з громадськістю та населенням. Участь населення в правоохоронній діяльності є важливим інститутом, який здатний реально та ефективно впливати на припинення правопорушень і стан забезпечення публічного порядку та публічної безпеки в Україні.

Конституція України гарантує, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [1]. Саме ця норма є однією з головних основ у діяльності поліції, яка виконує правозахисну функцію держави та спрямована на захист порушених прав громадян, пошук правопорушників, притягнення їх до відповідальності та відновлення порушеного права. Закон України «Про Національну поліцію» визначає, що задоволення потреб населення, територіальних громад та об'єднань має бути базою для здійснення діяльності поліції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Серед досліджень науковців із питань взаємодії Національної поліції України з громадськістю та населенням на засадах партнерства як у цілому, так і окремих її аспектів слід указати праці таких учених, як: В.В. Аброськін, О.М. Балинська, О.М. Бандурка, О.І. Безпалова, Ю.П. Битяк, І.П. Голосніченко, Д.П. Калайнов, О.М. Ключев, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, О.М. Музичук, В.В. Сокуренок, О.Ю. Синявська, В.О. Шамрай, Ю.В. Харченко, Х.П. Ярмакі.

Серед авторів останніх наукових праць, у яких розглядалися питання взаємодії Національної поліції з громадськістю, слід відзначити таких сучасних науковців: О.М. Балинську («Норма-

тивна основа співпраці поліцейського та громадян в Україні») [7], Б.О. Логвиненко, І.С. Кравченко («Взаємодія поліції та суспільства на засадах партнерства в діяльності підрозділів превентивної діяльності», 2018) [12], О.М. Коропатова («Деякі питання взаємодії поліції та громадськості в Україні», 2019) [10], О.Г. Ярему («Форми взаємодії суспільства та Національної поліції, спрямовані на підвищення довіри до поліції», 2019) [18], С.В. Медведенко («Адміністративно-правові основи взаємодії Національної поліції України з громадськістю в правоохоронній діяльності», 2020) [13], О.М. Валуйко («Взаємодія Національної поліції України з населенням: теоретичний аналіз», 2020) [9], Ю.А. Хатнюк, К.А. Гурковську («Зміст та перспективи взаємодії поліції і населення», 2021) [17].

Метою статті є дослідження нормативно-правового забезпечення взаємодії Національної поліції України з громадськістю та населенням на засадах партнерства.

Виклад основного матеріалу. Аналіз сучасних праць щодо взаємодії правоохоронних органів із населенням та громадськістю вказує, що нині не існує єдиного підходу до розуміння зазначеного поняття. На думку С.В. Медведенко, взаємодія Національної поліції України з громадськістю - це соціально зумовлена, узгоджена діяльність, яка виражена у співпраці між суб'єктами взаємодії з використанням відповідних форм і методів для досягнення спільної мети [13, с. 222]. Своєю чергою, науковець О.М. Валуйко зазначає, що взаємодія Національної поліції України з населенням передбачає узгоджену діяльність у формі співпраці між органами Національної поліції України та інститутами громадянського суспільства, що здійснюється з використанням відповідних форм і методів, задля подолання проблем, пов'язаних зі злочинністю, порушенням громадського порядку та безпеки, з метою поліпшення якості життя громади [9, с. 209]. На наш погляд, слушною є думка професора В.К. Колпакова, який розглядає взаємодію правоохоронних органів із громадськістю як «наявність між правоохоронним органом і громадськістю стійких контактів, що виникають і розвиваються на основі загальних інтересів і в цілях боротьби з правопорушеннями, зміцнення громадського порядку і громадської безпеки» [11, с. 54]. Таким чином, на нашу думку, взаємодія органів та підрозділів Національної поліції України передбачає нормативно закріплену співпрацю, яка полягає у вирішенні проблемних питань, пов'язаних із профілактикою та боротьбою щодо вчинення пра-

вопорушень, та боротьбі зі злочинністю, забезпеченні публічного порядку та публічної безпеки, формуванні в населення правової культури.

Взаємодія Національної поліції з громадськістю є одним із напрямів діяльності органів та підрозділів Національної поліції України, який отримав своє законодавче закріплення. Так, низка нормативно-правових джерел містить норми, якими врегульовано питання взаємодії Національної поліції України з громадськістю загалом, а також із громадами та окремими громадянами зокрема.

Правову основу взаємодії поліції та суспільства на засадах партнерства становлять такі джерела: Конституція України [1], Кодекс України про адміністративні правопорушення, Закон України «Про Національну поліцію» [5], Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» [6]; Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції» від 28.07.2017 № 650 [2]; Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України» від 19.12.2017 № 1044 [4]; Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події, а також оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України» від 27.04.2020 № 357 [3]. Отже, питання взаємодії Національної поліції та громадськості під час виконання нею обов'язків визначено чинним законодавством України як ключові та такі, що зумовлюють успішність діяльності поліцейських органів та підрозділів.

Так, у ст. 11 Закону України «Про Національну поліцію» «взаємодію поліції з населенням на засадах партнерства» названо одним із принципів діяльності Національної поліції [5]. Із положення вказаного Закону зміст зазначеного принципу полягає у тому, що: по-перше, між поліцією та населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями відбувається взаємодія на засадах тісної співпраці; по-друге, планування службової діяльності органів і підрозділів поліції здійснюється з урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад із метою визначення причин та умов учинення правопорушень; по-третє, основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції є рівень довіри населення до поліції.

Окрім того, положення Закону України «Про Національну поліцію» передбачає, що взаємодія

поліції та громадськості відбувається шляхом підготовки та виконання спільних проєктів, програм та заходів для задоволення потреб населення та поліпшення ефективності виконання поліцією покладених на неї завдань. У своїй діяльності поліція здійснює правове виховання громадян, пропагує правові знання в освітніх закладах, засобах масової інформації та у видавничій діяльності (ст. 89) [5].

Застосування поліцією сучасних методів у співпраці з громадськістю спрямоване на виявлення правопорушень для підвищення результативності та ефективності здійснення такої діяльності. Із метою визначення причин та умов вчинення правопорушень планування службової діяльності органів і підрозділів поліції здійснюється з урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад, а рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності поліції. Зокрема, контроль за діяльністю поліції здійснюється у формі залучення представників громадськості до спільного розгляду скарг на дії чи бездіяльність поліцейських та до перевірки інформації про належне виконання покладених на них обов'язків відповідно до законів та інших нормативно-правових актів України (статті 89, 90 Закону України «Про Національну поліцію») [5].

Окрім вищевикладеного, керівники територіальних органів та підрозділів поліції повинні не менше одного разу на два місяці проводити відкриті зустрічі з представниками органів місцевого самоврядування на рівнях областей, районів, міст, сіл з метою налагодження співпраці між поліцією та органами місцевого самоврядування і населенням. На таких зустрічах обговорюється діяльність поліції, визначаються поточні проблеми та вибираються найефективніші способи їх вирішення.

Із метою підвищення авторитету та довіри населення до поліції органи та підрозділи Національної поліції України мають систематично інформувати громадськість про стан правопорядку, заходи, які вживаються щодо попередження правопорушень.

Особливої уваги заслуговує співпраця поліції з громадськими формуваннями з питань охорони громадського порядку і державного кордону. Відповідно до положень Конституції України, громадяни України мають право створювати в порядку, установленому Законом України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку і державного кордону, сприяння органам місцевого

самоврядування, правоохоронним органам, Державній прикордонній службі України та органам виконавчої влади, а також посадовим особам у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, а також у рятуванні людей і майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин [6].

Учасники громадських формувань спільно з поліцейськими патрулюють вулиці та беруть участь у профілактичних рейдах, зокрема з протидії стихійній торгівлі та реалізації сурогатних спиртних напоїв, безпеки дорожнього руху.

Важливе місце серед джерел правового регулювання взаємодії поліцейських та населення посідає Інструкція з організації діяльності дільничних офіцерів поліції, затверджена Наказом МВС України від 28.07.2017 № 650 [2]. Саме в зазначеній інструкції порівняно з іншими нормативно-правовими актами більш докладно приділено увагу взаємодії поліцейського, а саме дільничного офіцера поліції, та населення. Серед головних завдань, які виконує дільничний офіцер поліції, необхідно вказати такі: по-перше, здійснення діяльності, що ґрунтується на принципі взаємодії з населенням на засадах партнерства та має на меті співпрацю з громадянами, громадськими організаціями, установами, підприємствами різних форм власності; по-друге, взаємодія з органами державної влади та місцевого самоврядування, населенням і утвореними відповідно до чинного законодавства громадськими формуваннями з охорони громадського порядку; по-третє, співпраця з групами реагування патрульної поліції щодо застосування превентивних заходів стосовно осіб, які схильні до вчинення правопорушень та перебувають на превентивних обліках поліції; по-четверте, отримання від населення відомостей про осіб, які мають наміри вчинити кримінальні правопорушення або їх учинили, розшукуваних злочинців, осіб, які зникли безвісти, тощо [2].

Окрім того, Інструкцією передбачено, що дільничний офіцер поліції у своїй діяльності залучає населення до профілактики правопорушень, охорони публічного порядку та протидії злочинності; співпрацює на засадах партнерства з органами місцевого самоврядування, територіальними громадами, керівниками підприємств, установ та організацій, а також закладами, які знаходяться на території обслуговування; визначає спільні пріоритетні напрями роботи та здійснює її оцінювання з урахуванням думки і потреб гро-

мадськості (шляхом бесід, обговорень) та спеціфіки дільниці; проводить зустрічі з громадянами, громадою та громадськими організаціями; проводить роз'яснювальну роботу з метою формування в населення правової культури, проводить профілактику правопорушень; інформує про стан законності, боротьби зі злочинністю та проведені заходи з охорони громадського порядку.

Взаємодія поліції з громадянами відбувається у разі звернення громадян із заявами та повідомленнями про кримінальні, адміністративні правопорушення або події, що регламентовано Інструкцією з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події, а також оперативного інформування в органах та підрозділах Національної поліції України [3].

У взаємодії поліції та громадськості особливої уваги заслуговують сумісні проєкти, а саме: проєкт «Ластівка» (започатковано громадською організацією «Фонд довіри» за сприяння Програми розвитку ООН), інноваційний проєкт «Безпечний будинок», проєкт «Шкільний офіцер поліції», пілотний проєкт «Поліна» та проєкт «Сусідська варта» [14-16].

Так, у 2017 р. розпочав свою роботу пілотний проєкт «Поліна» (поліція проти насильства) з метою реагування на факти вчинення домашнього насильства, де постраждалими є також і діти. Мобільні групи з реагування діють у всіх містах України обласного значення. До їх складу входять працівники підрозділів превентивної діяльності, дільничні та патрульні офіцери, а також працівники ювенальної превенції. Усі вони проходять відбір та спеціальне навчання. У разі потреби, вони уповноважені винести агресору терміновий заборонний припис, який передбачає заборону будь-яких контактів із постраждалою особою [16]. Поліцейські реагують на виклики щодо протидії насильству в сім'ї, складають протоколи про адміністративні правопорушення за вчинення насильства в сім'ї, а також у разі встановлення фактів нанесення тілесних ушкоджень відкривають кримінальне провадження. Окрім того, поліцейські здійснюють перевірку осіб, які перебувають чи перебували на обліку за вчинення насильства в родині: спілкуються з жертвами та сусідами щодо повторного вчинення насильства в сім'ї. Для системної профілактичної роботи з агресорами поліцейські планують створити «карту порушника» з інформацією про соціальний статус, місце роботи, кількість дітей тощо.

Також одним із важливих аспектів діяльності МВС України та Національної поліції України з питання протидії домашньому насильству є інформаційні кампанії. В умовах карантинних обмежень постраждала особа перебуває на одній території з кривдником. Такі обставини ускладнюють можливість звернення по допомогу, тому МВС України та Національна поліція розробили чат-бот «Дії проти насильства» на базі платформи Telegram. Основна мета чат-боту - інформування населення про те, що є насильством, основні його види, крім цього він містить відповіді на найбільш розповсюджені питання. Чат-бот надає можливість спілкуватися з працівниками державної безоплатної правової допомоги в онлайн-режимі. У разі необхідності консультанти передають інформацію правоохоронним органам про потребу виклику поліції за конкретною адресою. Чат-бот дає змогу акумулювати всі контакти, які можуть бути корисними у разі домашнього насильства, в одному місці [14].

Окрім цього, співробітники Національної поліції у рамках кампанії «Розірви коло» розповсюджують розроблені плани безпеки, які містять інформацію щодо того, як убезпечити себе від проявів насильства на різних етапах: у разі наявного ризику прояву насильства, заострення ситуації та вчинення дій на посткристичному етапі [15].

Досить важливим для створення безпечного середовища для дітей, вільного від булінгу, наркотиків і насильства, є проєкт «Вихователь безпеки», який було започатковано у листопаді 2021 р. в Україні за ініціативи Президента України [19]. Вихователь безпеки координуватиме питання безпеки в кожній школі й тісно співпрацюватиме з поліцією. Головним завданням вихователя безпеки є виявлення і припинення правопорушень у межах навчального закладу, участь у превентивних заходах і внесення пропозицій щодо посилення безпечного освітнього середовища. До його компетенції належатиме вирішення низки питань, а саме: протидія булінгу (цькуванню) учасників освітнього процесу; виявлення та припинення в межах компетенції правопорушень у приміщенні навчального закладу та на його прилеглий території; комунікація з адміністрацією закладу освіти, представниками поліції та служби у справах дітей щодо проявів серед дітей суїцидальної поведінки; провадження діяльності, яка пов'язана із забезпеченням права дитини на здобуття освіти; участь у проведенні індивідуальної профілактичної роботи з учнями, які перебувають

на внутрішньошкільному обліку та на профілактичних обліках в Національній поліції; запобігання правопорушенням в учнівському середовищі (проводить індивідуальні бесіди, лекції, інтерактивні заняття тощо); упровадження передового досвіду та інноваційних технік в організації безпеки учасників освітнього процесу, підвищення рівня захищеності дітей, протидії вчиненню правопорушень дітьми та стосовно них тощо; протидія тютюнопалінню, вживанню алкогольних напоїв серед дітей, незаконному обігу наркотичних засобів на території закладу освіти та прилеглий території; створення безпечної інфраструктури на прилеглий до шкіл території та ін. Отже, діяльність Національної поліції та громадськості щодо реалізації спільних пілотних проєктів спрямована на забезпечення захисту прав і свобод громадян, що є запорукою довіри населення до поліції.

Висновки. На підставі вищевикладеного можна зробити висновок, що взаємодія Національної поліції України та громадськості має відбуватися так: поліція виконує свої обов'язки з урахуванням потреб місцевої громади та окремих груп її населення; підрозділи Національної поліції інформують громадськість про стан правопорядку на підвідомчій території; керівництво територіальних підрозділів поліції проводить зустрічі з представниками органів місцевого самоврядування, на яких обговорює діяльність поліції, визначає поточні проблеми публічної безпеки громадян та шляхи їх вирішення; поліція та представники громадськості розробляють спільні проєкти, програми та заходи для задоволення потреб населення та поліпшення ефективності виконання поліцією покладених на неї завдань; поліція бере активну участь у правовому вихованні населення.

Література

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-VR> (дата звернення: 11.05.2021).
2. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 28 липня 2017 р. № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14> (дата звернення: 11.05.2022).
3. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події, а також оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : Наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/357-2020>

gov.ua/laws/show/z0443-20#Text (дата звернення: 11.05.2022).

4. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : Наказ МВС України від 19.12.2017 № 1044. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text> (дата звернення: 11.05.2022).

5. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 11.05.2022).

6. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : Закон України від 22.06.2000 № 1835-III. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1835-14> (дата звернення: 11.05.2022).

7. Балинська О.М. Нормативна основа співпраці поліцейського та громадян в Україні. *Сучасні стратегії та перспективи оптимізації взаємодії поліції і населення в соціумі* : зб. матеріалів доп. учасн. круглого столу. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 172 с.

8. В Україні стартував пілотний проєкт «Вихователь безпеки». *Портал МВС*. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/press-center/news/v-ukrayini-startuvav-pilotnii-projekt-vihovatel-bezpeki> (дата звернення: 30.11.2021).

9. Валушко О.М. Взаємодія Національної поліції України з населенням: теоретичний аналіз. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 9. С. 206-209.

10. Коропатов О.М. Деякі питання взаємодії поліції та громадськості в Україні. *Стан та перспективи розвитку адміністративного права в Україні* : зб. матеріалів доп. учасн. VI Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. Одеса : ОДУВС, 2019. С. 57-58.

11. Курс адміністративного права України : підручник / В.К. Колпаков та ін. ; за ред. В.В. Коваленка. Київ : Юрінком Інтер, 2012. 808 с.

12. Логвиненко Б.О., Кравченко І.С. Взаємодія поліції та суспільства на засадах партнерства в діяльності підрозділів превентивної діяльності : методичні рекомендації. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 20 с.

13. Медведенко С.В. Адміністративно-правові основи взаємодії Національної поліції України з громадськістю в правоохоронній діяльності : дис. ...

докт. філос. ; Одеський державний університет внутрішніх справ. Одеса, 2020. 283 с.

14. Міністерство внутрішніх справ відкрило у месенджері Telegram чат-бот, який допомагає запобігати домашньому насильству. *Портал Ukrinform.ua*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3002636-mvs-zapustilo-u-telegram-catbot-dla-protidii-domashnomu-nasilstvu.html> (дата звернення: 30.11.2021).

15. Особистий план безпеки. *Портал Rozirvykolo.org*. URL: <https://rozirvykolo.org/osobistij-plan-bezpeki/> (дата звернення: 30.11.2021).

16. Поліція поширює проєкт протидії домашньому насильству «Поліна» на всю Україну - Клименко. *Radiosvoboda.org*. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-policija-poshyriye-proekt-protydii-domashniomu-nasylstvu-na-vsiu-ukrainu-klymenko/30204166.html> (дата звернення: 23.11.2019).

17. Хатнюк Ю.А., Гурковська К.А. Зміст та перспективи взаємодії поліції і населення. *Часопис цивілістики*. 2021. № 43. С. 89-93.

18. Ярема О.Г. Форми взаємодії суспільства та Національної поліції, спрямовані на підвищення довіри до поліції. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 4. С. 311-314.

19. В Україні стартував пілотний проєкт «Вихователь безпеки». *Портал МВС*. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/press-center/news/v-ukrayini-startuvav-pilotnii-projekt-vihovatel-bezpeki> (дата звернення: 30.11.2021).

*Ізбаш К. С.,
кандидат юридичних наук, доцент,
старший науковий співробітник відділу організації
наукової роботи
Одеського державного університету
внутрішніх справ*

*Домброван Н. В.,
кандидат юридичних наук,
начальник відділу організації наукової роботи
Одеського державного університету
внутрішніх справ*